

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Bankgiro: 7154.05.51671, Postgiro: 0801 2713550

Statens Vegvesen, Vegdirektoratet
ellen.haug@civitas.no

Oslo, 24.10.2011

HØRINGSUTTALELSE TIL UTKAST NASJONAL GÅSTRATEGI

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) viser til høringsutkast datert 30.9.11 til Nasjonal gåstrategi mottatt fra Statens vegvesen.

FRIFO representerer femten store friluftslivsorganisasjoner i Norge med til sammen nesten 680.000 medlemskap. FRIFO fremmer allemannsretten og allmennhetens tilgang til natur, og bruk av naturen. Vi arbeider for et allsidig, enkelt og naturvennlig friluftsliv i tråd med norsk friluftslivstradisjon som, gjennom tradisjonelle og nye aktivitetsformer, fremmer friluftsliv for alle.

FRIFO mener det er prisverdig med et initiativ til å utarbeide en nasjonal gåstrategi, og at Statens vegvesen tar på seg denne oppgaven. Det er samferdselsløsningene for de daglige transportetappene som har de største potensial til å øke befolkningens fysiske aktivitet og redusere miljøbelastninger.

Strategien har to hovedmål: 1) Det skal være attraktivt å gå for alle, og 2) Flere skal gå mer. Dette signaliserer målet om å utarbeide en nasjonal strategi for all gåaktivitet. Det er det behov for. Samtidig noterer vi at hovedfokus i utkastet ligger på gåing i et trafikk- og transportperspektiv.

FRIFO mener derfor at det som et hovedgrep må avklares om dette skal være en strategi for gåing som transportform eller være en strategi som omfatter all gåaktivitet. Sett i et folkehelseperspektiv mener FRIFO at en nasjonal gåstrategi må ha et bredt perspektiv som omfatter all gåing.

Sett i et transportperspektiv vil det også være nyttig å se hvordan bedre tilrettelegging for gåing også kan fremme sykkel som fremkostmiddel. I praksis vil tiltak for disse aktivitetsformene gjensidig styrke hverandre.

Vi vil også understreke at tilrettelegging for gåing og sykling tilknyttet de daglige transportetappene skal være et samferdselsansvar, og ikke anses som en del av, eller belastes samfunnets begrensede midler til fysisk aktivitet, fritids- og friluftstiltak.

FRIFO mener følgende grep bør tas:

Organisasjoner tilsluttet Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO): 4H Norge, Den Norske Turistforening, Forbundet KYSTEN, Kristen Idrettskontakt, Norges Turmarsjforbund, Norges Jeger- og fiskerforbund, KFUK-KFUM speiderne, Norges klatreforbund, Norsk Orientering, Norges Padleforbund, Norges Røde Kors Hjelpekorps, Norges speiderforbund, Norsk Kennel Klub, Skiforeningen, Syklistenes landsforening.

- For å ha et helhetlig gå-perspektiv, bør strategien må ses i sammenheng med relevante satsinger innen friluftsliv som Nasjonal handlingsplan for friluftsområder og Nærmiljøsatsingen i regi av Direktoratet for naturforvaltning.
- Nasjonale og regionale turprosjekter som DNTs løypenett i fjellet, kyststier, Pilegrimsleden, postveger og andre historiske veier må omtales og inngå i en videre satsing i en nasjonal gåstrategi. Det finnes også en rekke andre pågående prosjekter som fremmer gå-kultur og som det er naturlig å trekke inn.
- Økonomiske virkemidler for å tilrettelegge og stimulere til gåing som friluftsliv- og idrettsaktivitet, som spillemidler via Kulturdepartementet (tilskudd til turveier, turstier, skiløyper og nærmiljøanlegg) og friluftsmidler på Miljøverndepartementets budsjett (sikring av områder, tilrettelegging friluftsområder og stimulering til friluftsliv) må omtales og trekkes inn i gjennomføring.
- Den nasjonale gåstrategien må også forankres tydelig i friluftsliv- og idrettspolitikken, jfr Stortingsmeldinger om friluftsliv og om idrett.
- Myndigheter og organisasjoner med ansvar for gåing som fritidsaktivitet (friluftsliv, idrett og reiseliv) må trekkes inn i det avsluttende arbeidet.

I tillegg vil vi komme med noen synspunkter vi mener rapporten bør vektlegge sterkere.

Nedbygging av grøntområder i befolkningstette områder er en trussel mot gåing og friluftsliv i seg selv. Grønne lunger er attraktive gå-områder og fremmer fysisk aktivitet. En gåstrategi må derfor understreke viktigheten av å bevare grøntområder, og anbefale tiltak for å bevare, gjenskape og tilrettelegge disse områdene slik at de forblir tilgjengelige områder for en god gåkultur.

Strukturen av fremkomstårer for gående har stor betydning for tilkomsten til grønne lunger og turområder. Det er derfor viktig at det blir lagt til rette for "årer" gjennom de "harde" og sterkt motoriserte områder slik at adkomst til grønne områder blir enklere, tryggere og utgjør minst mulig helsebelastning.

FRIFO anbefaler også at rapporten legger større vekt på å fysisk skille "harde" og "myke" trafikanter, og der det er mulig legge traseer for gåing lengst mulig unna støy- og miljøbelastningene som biltrafikk medfører. Dette er viktig for at gåaktiviteter bidrar til forbedring, og ikke svekkelse av helsen. Positive miljø- og naturopplevelser under gåturen skaper også mer gåaktivitet.

Dersom en velger å utvide perspektivet slik at dette virkelig blir en "Nasjonal gåstrategi" som omfatter gåaktiviteter i alle sammenhenger, må organisasjoner med ansvar for gåing som fritidsaktivitet (friluftsliv, idrett og reiseliv) trekkes inn i det avsluttende arbeidet.

I forhold til folkehelseutfordringene knyttet til aktivitet/inaktivitet, ser vi et stort behov for en samlet nasjonal gåstrategi. Vi håper derfor foreliggende utkast til strategi blir utviklet videre til en nasjonal gåstrategi. FRIFO deltar gjerne i dette arbeidet.

Vennlig hilsen

Friluftslivets fellesorganisasjon

Thomas André T. Sveri
fagkonsulent